

Hyvinvoinnin yhteys henkilöautolla liikkumiseen

Hanne Tiikkaja, Tampereen yliopisto, Liikenteen tutkimuskeskus Verne

Tiivistelmä

Liikenteen ja hyvinvoinnin välistä yhteyttä on tarkasteltu eri näkökulmista, mutta tutkimusta autoilun yhteydestä hyvinvointiin on vain vähän. Tämän tutkimuksen tavoitteena oli selvittää, vaihtelee ko ihmisten hyvinvointi kotitalouden autojen lukumäärän, auton käyttömahdollisuuden, auton käyttöuseuden tai ajokortinomistuksen mukaan. Tutkimusaineistona hyödynnettiin Tampereen Hervannassa ja Kalevassa vuonna 2024 toteutetun kansalaistutkimuksen aineistoa, jossa vastaajilta kysyttiin paitsi liikkumisesta myös hyvinvoinnista. Hyvinvointia mitattiin Personal Wellbeing Index -mittariston avulla. Tulosten perusteella parempi hyvinvointi on yhteydessä kotitalouden autonomistukseen, säännölliseen auton käyttömahdollisuuteen ja tiheämpään auton käyttöuseuteen. Lisäksi ajokortinomistuksen havaittiin liittyvän parempaan hyvinvointiin. Tulevaisuudessa liikenteen ja hyvinvoinnin yhteyttä on tärkeää tarkastella sekä kokonaisvaltaisesti että eri kulkutapojen näkökulmasta.

Avainsanat: hyvinvointi; autonomistus; auton käyttömahdollisuus; auton käyttöuseus; ajokortti

Johdanto

Kestävälle liikkumiselle ei ole olemassa yhtä hyväksyttyä määritelmää, mutta kaikki esitetyt määritelmät pyrkivät ratkaisemaan kolme keskeistä kysymystä: ihmisten tarpeiden täyttäminen, sosiaalisen oikeudenmukaisuuden varmistaminen ja ekologisten rajojen kunnioittaminen (Holden ym. 2020). Kestävää liikennejärjestelmää tarkastellaan toisinaan kolmen ulottuvuuden avulla, jotka ovat ympäristöystävällisyys, taloudellinen tehokkuus ja sosiaalinen oikeudenmukaisuus (Bao

ym. 2023; Zhao ym. 2020). Toisaalta kestäväää liikennejärjestelmää voidaan arvioida myös muilla tavoilla. Holden ym. (2020) esittävät kestäväälle liikkumiselle kolme päänarratiivia, jotka ovat liikenteen sähköistyminen, yhteiskäyttöisen liikkumisen lisääminen ja liikkumistarpeen vähentäminen yhteiskunnassa. Liikenteen sähköistyminen ei vaadi liikkumisen vähentämistä, mutta tarjoaa teknologisen ratkaisun kestävyysaasteisiin. Yhteiskäyttöisen liikkumisen lisääminen puolestaan siirtää painopisteen omistamisesta käyttöön. Liikkumistarpeen vähentäminen ei pureudu liikkumisympäristön muutoksiin, vaan pikemmin laajoihin yhteiskunnallisiin muutoksiin. (Holden ym. 2020) On kuitenkin hyvä huomata, että kestäväälle liikennejärjestelmälle asetetut ympäristöystävällisyyteen ja sosiaaliseen oikeudenmukaisuuteen liittyvät tavoitteet voivat olla ristiriitaisia (Delbosc 2012; Willberg ym. 2023). Yli puolet Suomen tieliikenteen kasvihuonepäästöistä aiheutuu henkilöautoliikenteestä (Autoalan tiedotuskeskus 2024), mutta tarkasteltaessa matka-aikaa ja määränpäiden saavutettavuutta henkilöauto on ylivoimainen kulkutapa (Salonen & Toivonen 2013; Traficom 2021). Koska liikkumiseen ollaan valmiita käyttämään keskimääräisesti vuorokaudessa hieman yli tunti, nopeampaa kulkutapaa suositaan liikkumisessa. Tätä runsaan tunnin käytettävissä olevaa matka-aikabudjettia kutsutaan Marchettin vakioksi. (Gössling 2016; Newman & Kenworthy 2015) Pitkien välimatkojen Suomi onkin yhä autoriippuvainen maa (LVM 2021), jossa 68 prosenttia kotitalouksista on sitä mieltä, että he eivät voisi tehdä kaikkia matkojaan ilman autoa (Autoalan tiedotuskeskus 2021). Henkilöautoilun merkitys näkyy sekä kotimaan kulkutapajakaumassa (Kallio ym. 2023) että kotitalouksien autonomistuksessa. Kotitalouksista noin 74 prosenttia on autollisia kotitalouksia. Noin 20 prosentilla on kaksi tai useampia autoja, eli noin 54 prosenttia kotitalouksista ovat yhden auton kotitalouksia. (Tilastokeskus 2016)

Liikkuminen mahdollistaa hyvinvoinnin kannalta tärkeiden kohteiden saavuttamisen (Mokhtarian 2019). Liikkuminen voi myös parantaa ihmisen hyvinvointia sekä taloudellista tilannetta esimerkiksi mahdollistamalla työmatkojen tekemisen (Delbosc 2012). Lisäksi matka-ajan käyttäminen hyödyksi tai rentoutumiseen (Mokhtarian 2019), matkan tarkoitus (Li ym. 2022), aktiivisen liikkumisen terveysvaikutukset

(Delbosc 2012) ja toisaalta liikenteen haitalliset ulkoisvaikutukset (Delbosc 2012; OECD 2023) ovat yhteydessä liikenteen hyvinvointivaikutuksiin. Liikenteen ja hyvinvoinnin välistä yhteyttä onkin tutkittu tarkastelemalla tyytyväisyyttä matkan aikana, tyytyväisyyttä liikkumiseen yleisesti sekä osana kokonaistyytyväisyyttä. Liikkuminen muodostaa kuitenkin vain pienen osan tyytyväisyydestä elämään. (Li ym. 2022) Liikenteen ja hyvinvoinnin yhteyden tutkimisessa onkin haasteita, jotka tulisi ratkaista. Muun muassa hyvinvoinnin mittaaminen on vaikeaa, minkä lisäksi liikenteen merkitystä osana kokonaishyvinvointia sekä liikkumisen ja hyvinvoinnin välistä kausaalisuhteita tulisi tutkia tarkemmin. (Mokhtarian 2019)

Käytettävissä olevat kulkutavat vaikuttavat ihmisen liikkumismahdollisuuksiin sekä siihen, millaisia tunteita eri kulkutapojen käyttö aiheuttaa ihmisille (Li ym. 2022). Onkin tärkeää tarkastella eri kulkutapojen yhteyttä hyvinvointiin. Autoilun tuottamaan hyvinvointia on tutkittu vain vähän (Li ym. 2022; Mouratidis 2025). Autonomistusta liitetään parempaan mielenterveyteen (Li ym. 2022) sekä parempaan hyvinvointiin ja terveyteen (Mouratidis 2025). Tutkimuksen mukaan autonomistuksen ja hyvinvoinnin välinen yhteys on kuitenkin voimakkaampi autoriippuvaisessa ympäristössä verrattuna joukkoliikennepainotteiseen yhdyskuntarakenteeseen (Mouratidis 2025). Joukkoliikennepainotteisessa yhdyskuntarakenteessa osa autottomista kotitalouksista saattaa olla vapaaehtoisesti autottomia (car-free) eikä pakotusti autottomia (carless) (Karjalainen ym. 2023).

Autolla liikkuminen liittyy hyvinvointiin laajasti, sillä autoiluun kulkutapana yhdistetään liikkumisen vapaus, sosiaalinen status ja erityisesti naisilla myös turvallisuudentunne. (Li ym. 2022) Tiikkaja (2024) esittää väitöskirjassaan, että auton käyttömahdollisuuden puute voi aiheuttaa piilevää matkustuskysyntää synnyttävän liikkumishaitan, joka voi heikentää hyvinvointia. Tiikkaja (2024) erottaa työssään kotitalouden autonomistuksen ja auton käyttömahdollisuuden toisistaan. Ajokortin katsotaan olevan edellytys auton käytölle, mutta myös autonomistusta ja auton todellista käyttömahdollisuutta matkoilla on syytä tarkastella

erikseen. Väitöskirjan tulosten perusteella autottomuus ja auton käyttömahdollisuuden puute ovat yhteydessä liikkumishaitan syntymiseen, mutta ajokortittomuudella ei havaita olevan samanlaista vaikutusta. (Tiikkaja 2024)

Tämän tutkimuksen tavoitteena on tarkastella auton omistamista, käyttöä ja käyttömahdollisuutta sekä ajokortillisuutta suhteessa koettuun hyvinvointiin. Koska auto mahdollistaa matka-ajalla mitattuna muita kulkutapoja paremman saavutettavuuden (Salonen & Toivonen 2013; Traficom 2021), on tärkeää tarkastella, miten tietyssä ajassa saavutettava laajempi aktiivisuusalue vaikuttaa ihmisten kokemaan hyvinvointiin, vai näkyykö hyvinvoinnissa eroja suhteessa auton käyttöön tai auton käyttömahdollisuuteen. Työn tutkimuskysymys on seuraava: vaihtelee ko mitattu hyvinvointi kotitalouden autojen lukumäärän, auton käyttömahdollisuuden, auton käyttöuseuden tai ajokortinomistuksen mukaan?

Seuraavassa luvussa tarkastellaan hyvinvoinnin mittaamista, minkä jälkeen esitetään tutkimusaineisto ja käytetty tilastollinen menetelmä. Tämän jälkeen esitellään tilastollisten testien tulokset, ja lopuksi tehdään päätelmät tuloksista sekä pohditaan tulevaisuuden tutkimuskohteita.

Hyvinvoinnin mittaaminen

Hyvinvointi voidaan määritellä tutkimuksissa eri tavoilla. Subjektiiivinen hyvinvointi tarkoittaa ihmisen arviota tyytyväisyydestään omaan elämäänsä, onnellisuuden ja surun tunteista sekä muiden myönteisten ja kielteisten tunteiden tuntemisesta (Churchill & Smyth 2019). Toisinaan puhutaan tyytyväisyydestä elämään, onnellisuudesta tai elämänlaadusta, jotka ovat synonyymejä subjektiiviselle hyvinvoinnille (Mokhtarian 2019).

Hyvinvointia on mahdollista mitata validoitujen mittaristojen avulla (International Wellbeing Group 2013). Usein käytettyjä mittaristoja ovat esimerkiksi PANAS (Positive and Negative Affect Schedule) (Watson ym. 1988), PWI (Personal Wellbeing Index (Adult)) (Cummins 1995), SWLS (Satisfaction with life scale) (Diener ym. 1985),

SPANE (the Scale of Positive and Negative Experience) (Diener ym. 2010) ja SCAS (the Swedish Core Affect Scale) (Västfjäll ym. 2002).

Personal Wellbeing Index (PWI) on hyvinvointi-indeksi, joka mittaa seitsemän kysymyksen avulla tyytyväisyyttä elämän eri osa-alueita kohtaan. Mitattavat asiat liittyvät elämänlaatuun, terveyteen, saavutuksiin, ihmissuhteisiin, turvallisuudentunteeseen, yhteisöllisyydentunteeseen ja tulevaisuuden turvallisuuteen. Lisäksi mittari sisältää yhden kysymyksen, jossa ihminen arvioi tyytyväisyyttään elämäänsä kokonaisuudessaan (taulukko 1).

Taulukko 1. PWI-mittariston kysymykset. Ensimmäinen kysymys on kokonaisytyytyväisyyttä kuvaava kysymys. Mittariston kysymysteksti: Kuinka tyytyväinen olette seuraaviin asioihin asteikolla 0–10?

	En lainkaan tyytyväinen											Täysin tyytyväinen
Kuinka tyytyväinen olet...	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
...elämäsi kokonaisuudessaan?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
...elämänlaatuusi?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
...terveyteesi?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
...saavutuksiasi elämässäsi?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
...ihmissuhteisiisi?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
...turvallisuudentunteeseesi?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
...yhteisöllisyydentunteeseesi?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
...tulevaisuutesi turvallisuuteen?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Taulukossa 1 ensimmäisellä rivillä esitetty kokonaistyytyväisyyttä kuvaava kysymys ei kuulu PWI-mittaristoon, vaan se voidaan lisätä tutkimukseen mittariston käytön validoimiseksi. Kokonaistyytyväisyyttä kuvaava kysymys kysytään ensimmäisenä kysymyksenä ennen mittariston muita kysymyksiä. PWI-mittaristo on validoitu ja siitä on käytetty laajasti eri tutkimuksissa. Mittaristossa tyytyväisyyttä mitataan asteikolla 0–10 siten, että arvo 0 edustaa ”En lainkaan tyytyväinen” -vaihtoehtoa ja arvo 10 ”Täysin tyytyväinen” -vaihtoehtoa. Aikuisille suunnattu mittaristo soveltuu 18 vuotta täyttäneille vastaajille, jotka vastaavat tutkimukseen itsenäisesti ja anonymisti. (International Wellbeing Group 2013)

Tässä tutkimuksessa PWI-mittaristo valittiin hyvinvoinnin arvioimiseen, koska aiemmalla tutkimuskierroksella (Sjögren & Tiikkaja 2022) oli havaittu, että vastaajat vastasivat luotettavimmin PWI-mittaristolla mitattuihin kysymyksiin verrattuna kahteen muuhun kokeiltuun hyvinvointimittaristoon (PANAS ja SWLS). Tutkimuslomakkeella (liite 1) hyvinvointia mitattiin taulukkoa 1 vastaavalla kysymyksenasettelulla. Tässä tutkimuksessa PWI-mittariston alakysymykset on summattu yhdeksi mittariksi, jota kutsutaan nimellä PWI-summamuuttuja. Tämä muuttuja ei sisällä kokonaistyytyväisyyskysymystä, vaan seitsemän viimeistä kysymystä PWI-mittaristosta. Näin ollen PWI-summamuuttuja saa arvoja 0–70. Kokonaistyytyväisyyttä kuvaava kysymys saa arvoja väliltä 0–10.

Aineisto ja menetelmät

Analyysit pohjautuvat vuonna 2024 Tampereen Hervannassa ja Kalevassa toteutetun kansalaistutkimuksen aineistoon. Tutkimuksessa käytetty kyselylomake esitetään liitteessä 1. Tutkimusalueilla on hyvä joukkoliikennetarjonta, ja raitiotiereitti kulkee tutkimusalueiden läpi. Tutkimuksen perusjoukkoon valittiin kaikki tutkimusalueella asuvat 18 vuotta täyttäneet suomea äidinkielenään puhuvat henkilöt. Otokoko tutkimuksessa oli 4 000 vastaajaa. Otokseen valitut henkilöt jatkautuivat alueiden väestömäärän mukaan siten, että 69 prosenttia

otokseen valituista asui Hervannan postinumeroalueella ja 31 prosenttia Kalevan postinumeroalueella. Vastauksia saatiin 628, ja tutkimuksen vastausprosentti oli 15,7. Vastaaajista 336 vastasi tutkimukseen postilomakkeella ja 292 internetlomakkeella. (Mikkonen ym. 2025)

Tutkimuksen tilastolliset testit toteutettiin yksisuuntaisen varianssi-analyysin avulla. Yksisuuntainen varianssianalyysi soveltuu hyvin kahden tai useamman kuin kahden ryhmän ryhmäkeskiarvojen vertailuun. Varianssianalyyseistä käytetään tilastotieteissä usein nimitystä ANOVA, joka on peräisin varianssianalyysin englanninkielisestä nimestä (Analysis of Variance). (Tähtinen ym. 2020, s. 140) Jos vertailtavia ryhmiä on useampi kuin kaksi, parittaisvertailut ryhmien välillä tehdään post hoc -testeillä, joista Tamhanen T² -testi soveltuu erilaisten varianssien testimenetelmäksi. Varianssien homogeenisuutta testataan Levenen testillä. (Tähtinen ym. 2020, s. 148–151) Tilastolliset testit toteutettiin IBM SPSS Statistics (29) -ohjelmistolla. Tilastollinen merkitsevyystaso (α) asetettiin arvoon 0,05, mikä tarkoittaa, että tilastollisen testin tulos on merkitsevä, jos $p < 0,05$.

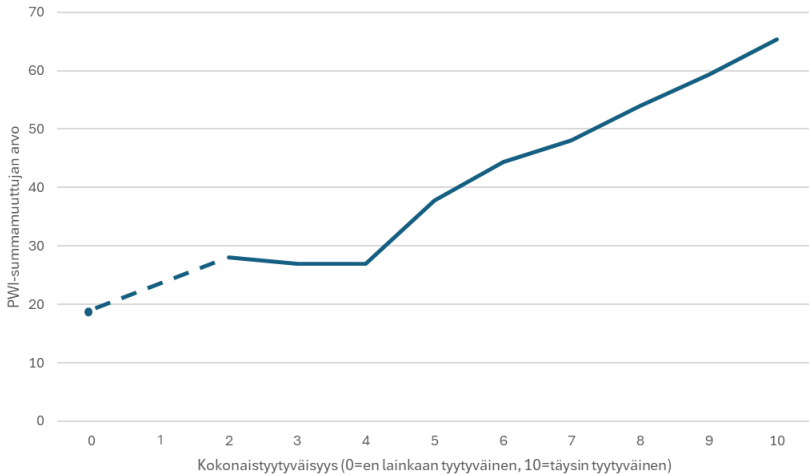
Tulokset

Aluksi tarkasteltiin, miten kokonaishyvinvoinnin arviointi vastaa PWI-mittaristolla laskettua hyvinvointia (PWI-summamuuttuja), joka koostuu seitsemästä elämän eri osa-alueita koskevasta alakysymyksestä. Taulukossa 2 on esitetty, miten PWI-summamuuttujan arvo (0–70) suhteutuu kokonaishyvinvoinnin kysymykseen, jota mitattiin asteikolla 0–10. Taulukosta huomataan, että kokonaistyytyväisyyden arvolla 1 on yksi vastaaja, jolle PWI-summamuuttujan arvo on 0,00. Koska ei voida olla varmoja, onko kyseessä virheellinen vastaus, tämä havainto jätetään analyyseistä pois. Keskiarvo on herkkä poikkeaville havaintoarvoille, joten analyysin kannalta on parasta jättää poikkeava arvo analyysien ulkopuolelle. Muita PWI-summamuuttujan arvoja 0,00 ei ollut havaintoaineistossa. Yksi vastaaja ei ollut vastannut kokonaistyytyväisyyttä kuvaavaan kysymykseen, ja tämä havainto on jätetty pois taulukosta 2 ja kuvasta 1, jossa on esitetty kokonaistyytyväisyyden

yhteys PWI-summamuuttujaan. Kuvasta 1 on jätetty pois myös kokonaistyytyväisyyden arvolla 1 vastannut vastaaja. Taulukosta 2 ja kuvasta 1 huomataan, että PWI-summamuuttujan arvo kasvaa kokonaishyvinvointia mittaavaan kysymyksen arvon kasvaessa. Havaittu ero PWI-summamuuttujan keskiarvossa kokonaishyvinvointia mittaavan kysymyksen suhteen on tilastollisesti merkitsevä ($p < 0,001$), eli PWI-summamuuttuja vastaa kokonaishyvinvoinnin arviota ja sitä voidaan hyödyntää analysoidessa hyvinvointia.

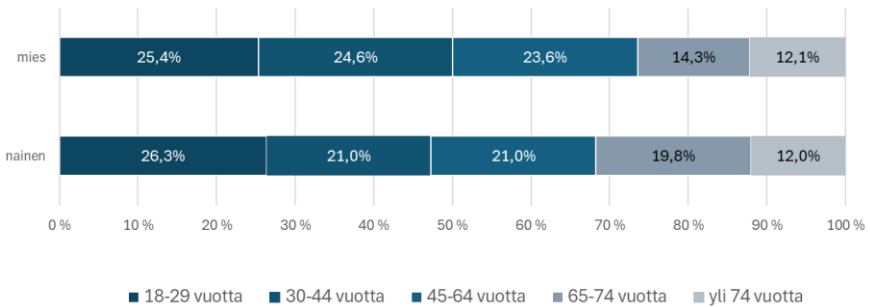
Taulukko 2. Kokonaistyytyväisyyskysymyksen yhteys PWI-summamuuttujaan. Jatkoissa analyyseistä on poistettu kokonaistyytyväisyyden arvolla 1 vastannut vastaaja, jolle laskettu PWI-summamuuttujan arvo on 0,00.

Kokonais- tyytyväisyys	N	PWI-summa- muuttujan keskiarvo	Keskihajonta
0	1	19,00	-
1	1	0,00	-
2	2	28,00	15,556
3	3	27,00	4,000
4	8	27,00	9,885
5	15	37,73	7,025
6	25	44,40	7,483
7	90	48,06	5,549
8	217	54,04	5,011
9	194	59,29	4,367
10	70	65,31	4,956
Yhteensä	626	54,59	9,267

Kuva 1. Kokonaistyytyväisyyskysymyksen yhteys PWI-summamuuttujaan. Kuvasta on poistettu kokonaistyytyväisyyden arvolla 1 oleva yksittäinen havainto, ja kokonaistyytyväisyydet 0 ja 2 on yhdistetty katkoviivalla.

Koska sukupuoli vaikuttaa liikkumistottumuksiin (Uteng 2021; Ram-boll 2021), vastaajien taustamuuttujia tarkasteltiin sukupuoliryhmit-täin. Vastaajista 53 % oli naisia ja 45 % miehiä. Vastaajista 1 % (8 vastaajaa) ilmoitti sukupuolekseen ”muu” ja 1 % (5 vastaajaa) jätti vas-tauksen tyhjäksi. Seuraavista sukupuoliryhmittäin tarkastelluista ana-lyyseistä jätettiin pois puuttuvien arvojen lisäksi vaihtoehdon ”muu” valinneet vastaajat vähäisen havaintomäärän vuoksi. Vastaajien ikä-kauma sukupuolittain esitetään kuvassa 2. Lisäksi tutkittiin, miten hy-vinvointi vaihtelee ikä- ja sukupuoliryhmittäin (taulukko 3). Tulosten perusteella naisten hyvinvointi on hieman miehiä suurempaa, mutta tilastollisesti merkitsevää eroa sukupuolten välillä ei havaittu ($p=0,324$).

Kuva 2. Vastaajien ikäjakauma sukupuolittain.

Taulukko 3. Sukupuoli ja hyvinvointi PWI-summamuuttujalla mitattuna.

Sukupuoli	N	PWI-summa- muuttujan keskiarvo	Keskiha- jonta
Nainen	333	55,05	8,784
Mies	280	54,33	9,286
Yhteensä	613	54,72	9,017

Myös ajokortillisuutta, autonomistusta, auton käyttömahdollisuutta ja auton käyttöuseutta tarkasteltiin sukupuolittain. Naisista 77 %:lla oli ajokortti, kun vastaava osuus miehistä oli 89 %. Naisista 49 % asui autottomassa kotitaloudessa, 45 % yhden auton kotitaloudessa ja 6 % vähintään kahden auton taloudessa. Miehistä puolestaan 33 % asui autottomassa kotitaloudessa, 57 % yhden auton kotitaloudessa ja 10 % vähintään kahden auton kotitaloudessa. Auton käyttömahdollisuutta tarkasteltaessa havaittiin, että naisista 43 %:lla oli auton käyttömahdollisuus harvoin tai ei koskaan, 20 %:lla toisinaan ja 38 %:lla aina tai melkein aina. Miehistä puolestaan 28 % ilmoitti, että heillä on auton käyttömahdollisuus harvoin tai ei koskaan, 13 % toisinaan ja 59 % aina tai melkein aina. Naisista 48 % ja miehistä 23 % ilmoitti, ettei liiku autolla kuljettajana koskaan. Harvemmin kuin kerran kuussa liikkui autolla kuljettajana 15 % naisista ja 14 % miehistä. Noin 1–3 kertaa

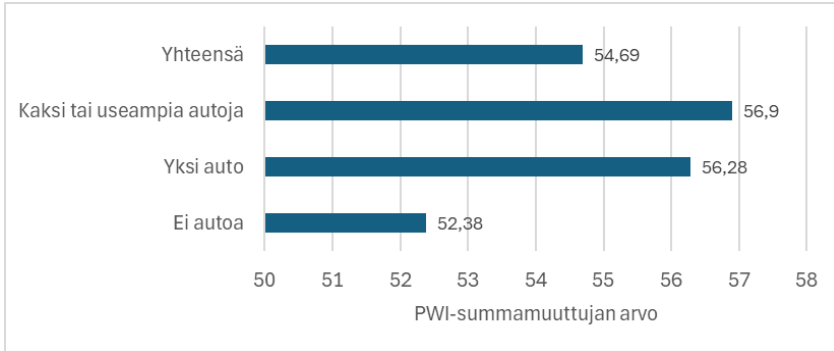
viikossa autolla kuljettajana liikkui naisista 14 % ja miehistä 7 %, kun vastaavat osuudet viikoittain autolla liikkuvilla olivat 15 % (naiset) ja 25 % (miehet). Naisista 8 % ja miehistä 31 % ilmoitti liikkuvansa autolla kuljettajana päivittäin tai lähes päivittäin. Tuloksista havaitaan, että miehet liikkuvat enemmän autolla ja heillä on mahdollisuus liikkua autolla useammin kuin naisilla, mutta silti hyvinvoinnissa ei havaita eroja sukupuolten välillä.

Seuraavaksi tarkasteltiin, miten kotitalouden autonomistus vaikuttaa koettuun hyvinvointiin mitattuna PWI-summamuuttujan avulla. Kotitaloudet eroteltiin sen mukaan, onko kotitaloudessa nolla, yksi vai vähintään kaksi autoa. Analyysin perustiedot esitetään taulukossa 4. Kuvasta 3 havaitaan, että kotitalouden autonomistus on yhteydessä hyvinvointiin siten, että ne, jotka asuvat autollisessa kotitaloudessa, arvioivat hyvinvointinsa paremmaksi kuin autottomassa kotitaloudessa asuvat. Hyvinvoinnissa ilmoitettujen erojen tilastollista merkitsevyyttä tarkasteltiin ANOVA-testin avulla. ANOVA-testin perusteella kotitalouden autonomistuksen yhteys hyvinvointiin on tilastollisesti merkitsevää ($F(2, 623) = 15,634, p < 0,001$). Koska varianssien samansuuruisuutta mittaavan Levenen testin p-arvo ($p < 0,001$) osoitti varianssit erisuuruiksi, parittaisvertailut ryhmien välillä toteutettiin Tamhanen testin avulla. Parittaisvertailun perusteella hyvinvoinnin keskiarvossa havaittiin tilastollisesti merkitsevä ero seuraavien ryhmien välillä: autottomissa kotitalouksissa asuvat ja yhden auton kotitalouksissa asuvat ($p < 0,001$) sekä autottomissa kotitalouksissa asuvat ja kahden tai useamman auton kotitalouksissa asuvat ($p < 0,001$). Yhden auton ja kahden tai useamman auton kotitalouksissa asuvien välillä ei havaittu tilastollisesti merkitsevää eroa hyvinvoinnissa ($p = 0,904$).

Taulukko 4. Kotitalouden autonomistuksen subde hyvinvointiin PWI-summamuuttujalla mitattuna.

Kotitalouden autonomistus	N	PWI-summamuuttujan keskiarvo	Keskihajonta
Ei autoa	263	52,38	10,048
Yksi auto	315	56,28	7,981
Kaksi tai useampia	48	56,90	6,281

Kotitalouden auton- omistus	N	PWI-summamuuttujan keskiarvo	Keskihajonta
autoja			
Yhteensä	626	54,69	9,010

Kuva 3. Hyvinvointia mittaavan PWI-summamuuttujan arvo subteessa kotitalouden autonomistukseen.

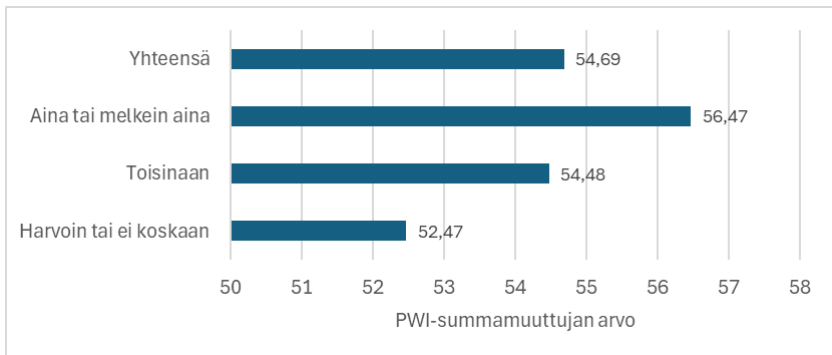
Seuraavaksi analysoitiin, miten ilmoitettu auton käyttömahdollisuus vaikuttaa koettuun hyvinvointiin mitattuna PWI-summamuuttujan avulla. Auton käyttömahdollisuuden tarkasteleminen on tärkeää, koska auto ei välttämättä ole tasapuolisesti kaikkien kotitalouden jäsenten käytettävissä. Auton käyttömahdollisuutta mitattiin siten, että vastaajia pyydettiin arvioimaan, kuinka usein heillä on auto käytettävissä matkoillaan. Vastausvaihtoehdot olivat aina tai melkein aina, toisinaan ja harvoin tai ei koskaan.

Analyysin perustiedot esitetään taulukossa 5. Kuvasta 4 havaitaan, että säännöllinen auton käyttömahdollisuus on selvästi yhteydessä parempaan hyvinvointiin. Hyvinvoinnissa ilmoitettujen erojen tilastollista merkitsevyyttä tarkasteltiin ANOVA-testin avulla. ANOVA-testin perusteella auton käyttömahdollisuuden yhteys hyvinvointiin on tilastollisesti merkitsevää ($F(2, 623) = 13,212, p < 0,001$). Koska varianssien samansuuruisuutta mittaavan Levenen testin p-arvo ($p = 0,008$) osoitti varianssit erisuuruiksi, parittaisvertailut ryhmien välillä toteutettiin

Tamhanen testin avulla. Parittaisvertailun perusteella hyvinvoinnin keskiarvossa havaittiin tilastollisesti merkitsevä ero seuraavien ryhmien välillä: auton käyttömahdollisuus harvoin tai ei koskaan – aina tai melkein aina ($p < 0,001$). Tilastollisesti merkitsevää eroa hyvinvoinnissa ei havaittu niiden välillä, jotka ilmoittivat, että heillä on auton käyttömahdollisuus toisinaan verrattuna ryhmään aina tai melkein aina ($p = 0,072$) tai toisinaan verrattuna ryhmään harvoin tai ei koskaan ($p = 0,138$).

Taulukko 5. Auton käyttömahdollisuuden subde hyvinvointiin PWI-summamuuttujalla mitattuna.

Auton käyttömahdollisuus	N	PWI-summamuuttujan keskiarvo	Keskihajonta
Harvoin tai ei koskaan	228	52,47	10,219
Toisinaan	103	54,48	7,590
Aina tai melkein aina	295	56,47	8,057
Yhteensä	626	54,69	9,010

Kuva 4. Hyvinvointia mittaavan PWI-summamuuttujan arvo subteessa auton käyttömahdollisuuteen.

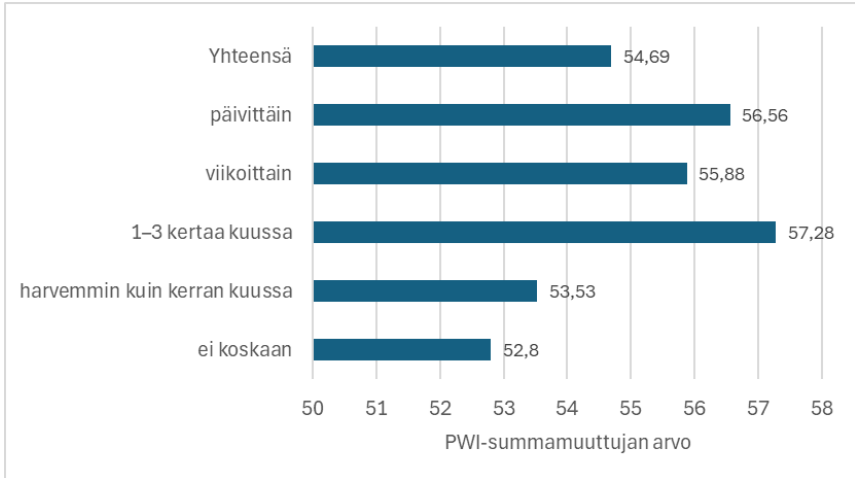
Seuraavaksi tutkittiin, miten auton käyttöuseus kuljettajana vaikuttaa koettuun hyvinvointiin. Auton käyttöuseutta mitattiin pyytämällä vas-

taajia arvioimaan, käyttävätkö he henkilöautoa kuljettajana matkoillaan omalla asuinseudullaan päivittäin tai lähes päivittäin, viikoittain, noin 1–3 kertaa kuussa, harvemmin kuin kerran kuussa vai eivät koskaan. Analyysin perustiedot esitetään taulukossa 6. Kuvasta 5 huomataan, että auton käyttöuseus kuljettajana on yhteydessä ilmoitettuun hyvinvointiin siten, että harvemmin kuin kerran kuussa tai ei koskaan autoa käyttävät arvioivat hyvinvointinsa heikommaksi kuin vähintään 1–3 kertaa kuussa ajavat.

Tilastollista merkitsevyyttä tarkasteltiin ANOVA-testin avulla. ANOVA-testin perusteella auton käyttöuseuden yhteys hyvinvointiin on tilastollisesti merkitsevää ($F(4, 621) = 6,269, p < 0,001$). Koska varianssien samansuuruisuutta mittaavan Levenen testin p -arvo ($p = 0,003$) osoitti varianssit erisuuruiseksi, parittaisvertailut ryhmien välillä toteutettiin Tamhanen testin avulla. Parittaisvertailussa hyvinvoinnin keskiarvossa havaittiin tilastollisesti merkitsevä ero seuraavien ryhmien välillä: ei koskaan – 1–3 kertaa kuussa ($p < 0,001$), ei koskaan – viikoittain ($p = 0,029$), ei koskaan – päivittäin ($p = 0,001$) ja harvemmin kuin kerran kuussa – 1–3 kertaa kuussa ($p = 0,016$). Tilastollisesti merkitsevää eroa hyvinvoinnissa ei havaittu muiden ryhmien parittaisvertailussa ($p > 0,05$).

Taulukko 6. Auton käyttöuseuden subde hyvinvointiin PWI-summamuuttujalla mitattuna.

Auton käyttöuseus	N	PWI-summamuuttujan keskiarvo	Keskihajonta
ei koskaan	228	52,80	10,476
harvemmin kuin kerran kuussa	92	53,53	8,273
1–3 kertaa kuussa	67	57,28	6,480
viikoittain	122	55,88	8,366
päivittäin	117	56,56	7,417
Yhteensä	626	54,69	9,010

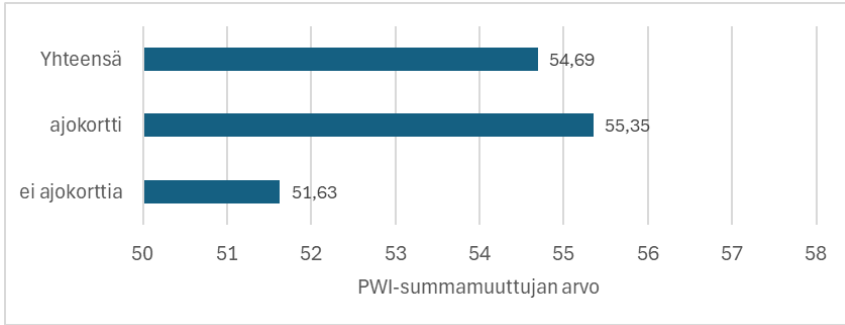

Kuva 5. Hyvinvointia mittaavan PWI-summuuttujan arvo subteessa auton käyttösuhteeseen kuljettajana.

Lopuksi tarkasteltiin, vaikuttaako ajokortinomistus koettuun hyvinvointiin (taulukko 7). Kuvasta 6 nähdään, että ajokortillisten ja ajokortittomien ilmoittamassa hyvinvoinnissa on ero. Ajokortittomat arvioivat hyvinvointinsa selvästi heikommaksi kuin ajokortilliset. Tilastollista merkitsevyyttä tarkasteltiin ANOVA-testin avulla. ANOVA-testin perusteella ajokortillisuuden yhteys hyvinvointiin on tilastollisesti merkitsevää ($F(1, 624) = 15,913, p < 0,001$). Koska tarkasteltavia ryhmiä oli vain kaksi, parittaisvertailuja ei tehty. Tulosten perusteella havaitaan, että hyvinvointi on arvioitu paremmaksi niiden keskuudessa, joilla on ajokortti.

Taulukko 7. Ajokortillisuuden subde hyvinvointiin PWI-summuuttujalla mitattuna.

Ajokortillisuus	N	PWI-summuuttujan keskiarvo	Keskihajonta
ei ajokorttia	111	51,63	11,656
ajokortti	515	55,35	8,196
Yhteensä	626	54,69	9,010

Kuva 6. Hyvinvointia mittaavan PWI-summamuuttujan arvo suhteessa ajokortillisuuteen.

Päätelmät

Kestävän liikennejärjestelmän edistämiseksi on tärkeää tietää, miten eri kulkutapojen käyttö vaikuttaa hyvinvointiin. Tämän tutkimuksen tavoitteena oli tarkastella autonomistusta, auton käyttömahdollisuutta ja auton käyttöä sekä ajokortillisuutta suhteessa koettuun hyvinvointiin. Työn tutkimuskysymys oli seuraava: vaihteleeko mitattu hyvinvointi kotitalouden autojen lukumäärän, auton käyttömahdollisuuden, auton käyttöuseuden tai ajokortinomistuksen mukaan? Tutkimusaineistona toimi Tampereen Hervannan ja Kalevan (2024) kyselytutkimuksen aineisto. Kyselyssä vastaajat arvioivat liikkumistottumuksiaan ja vastaajien hyvinvointia mitattiin Personal Wellbeing Index -mittariston avulla.

Tulosten perusteella auton omistamisella, auton käyttömahdollisuudella, auton käyttöuseudella ja ajokortillisuudella havaittiin olevan tilastollisesti merkitsevä yhteys hyvinvointiin. Autottomassa kotitaloudessa asuminen, harvempi auton käyttömahdollisuus, harvempi auton käyttö matkoilla kuljettajana sekä ajokortittomuus olivat yhteydessä heikompaan hyvinvointiin. Tulokset vahvistavat Mouratidiksen (2025) havaintoja autonomistuksen ja hyvinvoinnin välisestä yhtey-

destä myös joukkoliikennepainotteisessa yhdyskuntarakenteessa. Tulokset tukevat myös Tiikkajan (2024) väitöskirjan tuloksia, jossa auton käyttömahdollisuuden puutteen havaittiin aiheuttavan piilevää matkustuskysyntää synnyttävän liikkumishaitan. Ajokortillisuuden osalta tässä tutkimuksessa havaittiin ero hyvinvoinnissa ajokortillisten ja ajokortittomien välillä, mutta Tiikkajan (2024) väitöskirjassa ajokortittomuuden ei havaittu aiheuttavan piilevää matkustuskysyntää aiheuttavaa liikkumishaittaa.

Tutkimustulos on kiinnostava, sillä autonomistuksen ja auton käytön yhteyttä hyvinvointiin on tutkittu vain vähän (Li ym. 2022; Mouratidis 2025). Tulosten perusteella on selvää, että liikkumismahdollisuus autolla ei ole hyvinvoinnin kannalta yhdenmukainen. Autolla liikkuminen mahdollistaa suuremman liikkumisen vapauden sekä laajemman aktiivisuusalueen, minkä lisäksi autolla liikkuminen on usein muita kulkutapoja nopeampaa. Joukkoliikennettä on kehitettävä määrätietoisesti, jotta myös sen avulla pystytään tuottamaan hyvinvointivaikutuksia, jotka ovat kilpailukykyisiä autoilun kanssa. Hyvinvoinnin ja liikkumistapojen ja -tottumusten yhteyttä tulisi tutkia säännöllisesti, jotta voitaisiin seurata liikkumisympäristön muutosten vaikutusta hyvinvointiin. Auton käytön rajoittaminen ilman, että asukkaille tarjotaan vaihtoehtoisia liikkumistapoja, saattaa johtaa heikompaan hyvinvointiin ja terveyteen (Mouratidis 2025). Tulosten perusteella voidaan arvioida, että monet Hervannan ja Kalevan autottomista kotitalouksista eivät ole vapaaehtoisesti autottomia (car-free) (Karjalainen ym. 2023), vaikka alueilla on kattava joukkoliikennetarjonta. Joukkoliikenteeseen pohjautuvan yhdyskuntarakenteen avulla on kuitenkin mahdollista ainakin osittain kompensoida auton tuottamia hyvinvointivaikutuksia yksilölle (Mouratidis 2025). Kestävän liikennejärjestelmän tulisikin pystyä vastaamaan sekä ekologisiin että oikeudenmukaisuuteen liittyviin haasteisiin, minkä vuoksi on tärkeää tutkia eri kulkutapojen tuottamia hyvinvointivaikutuksia ja kehittää liikennejärjestelmää siten, että liikkumisen yhteys hyvinvointiin ei riippuisi käytössä olevista kulkutavoista.

Tämän tutkimuksen tulokset tarjoavat uutta tietoa auton omistamisen ja käytön yhteydestä hyvinvointiin Suomessa. On kuitenkin hyvä tunnistaa, että tutkimuksella on rajoitteita. Tutkimus on toteutettu rajatulla alueella, eikä tuloksia ole mahdollista laajentaa koskemaan muunlaisia alueita. Tutkimuksessa ei otettu huomioon mahdollista vastaajan ikää tai terveydentilaa, jotka voivat vaikuttaa sekä hyvinvointiin että mahdollisuuteen käyttää autoa. Lisäksi tutkimuksessa ei huomioitu tulosasoa, joka voi myös olla yhteydessä koettuun hyvinvointiin sekä auton käyttömahdollisuuteen. Tutkimuksessa ei myöskään pystytä tekemään päätelmiä havaitun ilmiön kausaaliteetista. Onko niin, että autolla liikkuminen tuottaa hyvinvointia esimerkiksi paremman saavutettavuuden ansiosta, vai onko niin, että hyvinvoivat ihmiset liikkuvat enemmän ja laajemmalla alueella käyttäen autoa liikkumiseensa? Koska tutkimuksessa ei tutkittu muita kulkutapoja, on mahdollista, että liikkuminen ylipäätään – kulkutavasta riippumatta – yhdistyy parempaan hyvinvointiin. Tutkimus kuitenkin vahvistaa, että liikkumismahdollisuudet ovat yhteydessä hyvinvointiin, ja tätä yhteyttä olisi syytä tutkia tulevaisuudessa laajemmin eri näkökulmista.

Kiitokset

Haluan kiittää anonyymejä vertaisarvioitsijoita hyvistä kommentteista, jotka auttoivat artikkelin viimeistelyssä. Työssä käytetty data on kerätty osana Business Finlandin rahoittamaa SmartRail#3-hanketta Tampereen yliopiston Liikenteen tutkimuskeskus Vernessä.

Lähteet

- Autoalan tiedotuskeskus 2021. Suomalaisten autoilu 2021. Saatavilla: https://www.aut.fi/ajankohtaista/julkaisuja/suomalaisten_autoilu , viitattu 24.4.2025
- Autoalan tiedotuskeskus 2024. Liikenteen hiilidioksidipäästöjen kehitys. Saatavilla: https://www.aut.fi/tilastot/liikenteen_kasvihuonekaasupaastot, viitattu 24.4.2025
- Bao, L. Kusadokoro, M., Chitose, A. & Chen, C. 2023. Development of socially sustainable transport research: A bibliometric and visualization analysis. *Travel Behaviour and Society* 30 (2023) 60–73.
<https://doi.org/10.1016/j.tbs.2022.08.012>
- Churchill, S. A. & Smyth, R. 2019. Transport poverty and subjective well-being. *Transportation Research Part A* 124 (2019) 40–54.
<https://doi.org/10.1016/j.tra.2019.03.004>
- Cummins, R.A., 1995. On the Trail of the Gold Standard for Subjective Well-Being. *Social Indicators Research* 35, 179–200.
<https://doi.org/10.1007/BF01079026>
- Delbosch, A. 2012. The role of well-being in transport policy. *Transport Policy* 23 (2012) 25–33. <http://dx.doi.org/10.1016/j.tranpol.2012.06.005>
- Diener, E., Emmons, R. A., Larsen, R. J., & Griffin, S. 1985. The Satisfaction with Life Scale. *Journal of Personality Assessment*, 49, 71-75.
- Diener, E., Wirtz, D., Tov, W., Kim-Prieto, C., Choi, D., Oishi, S. & Biswas-Diener, R. 2010. New well-being measures: short scales to assess flourishing and positive and negative feelings. *Soc. Indic. Res.* 97(2), 143–156. <https://doi.org/10.1007/s11205-009-9493-y>
- Gössling, S. 2016. Urban transport justice. *Journal of Transport Geography* 54 (2016) 1–9. <http://dx.doi.org/10.1016/j.jtrangeo.2016.05.002>
- Holden, E., Banister, D., Gössling, S., Gilpin G. & Linnerud, K. 2020. Grand Narratives for sustainable mobility: A conceptual review. *Energy Research & Social Science* 65 (2020) 101454.
<https://doi.org/10.1016/j.erss.2020.101454>

International Wellbeing Group 2013. Personal Wellbeing Index: 5th Edition. Melbourne: Australian Centre on Quality of Life, Deakin University.

Kallio, R., Kärkinen, T., Mutikainen, J. & Supponen, A. 2023. Henkilöliikennetutkimus 2021. Traficomin tutkimuksia ja selvityksiä 1/2023. 118 s. ISBN 978-952-311-836-2, ISSN 2669-8781 (verkkojulkaisu). Saatavilla: https://www.traficom.fi/sites/default/files/media/publication/HLT_2021_pääraportti.pdf , viitattu 28.4.2025

Karjalainen, L. E., Tiitu, M., Lyytimäki, J., Helminen, V., Tapio, P., Tuominen, A., Vasankari, T., Lehtimäki, J. & Paloniemi, R. 2023. Going carless in different urban fabrics: socio-demographics of household car ownership. *Transportation* (2023) 50:107–142. <https://doi.org/10.1007/s11116-021-10239-8>

Li, S.A., Guan, X. & Wang, D. 2022. How do constrained car ownership and car use influence travel and life satisfaction? *Transportation Research Part A* 155 (2022) 202–218. <https://doi.org/10.1016/j.tra.2021.11.014>

LVM 2021. Fossiilittoman liikenteen tiekartta: Valtioneuvoston periaatepäätös kotimaan liikenteen kasvihuonepäästöjen vähentämisestä. Liikenne- ja viestintäministeriön julkaisuja 2021:15. Liikenne- ja viestintäministeriö 2021. Helsinki. ISBN pdf: 978-952-243-588-0, ISSN pdf: 1795-4045, saatavilla: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-243-588-0>

Mikkonen, N., Rinne, T. & Tiikkaja, H. 2025. Liikkumismahdollisuudet Tampereen Hervannassa ja Kalevassa 2024. Yhteenvetoraportti kyselytutkimuksen päätuloksista. Tampereen yliopisto, Rakennetun ympäristön tiedekunta, Liikenteen tutkimuskeskus Verne. ISBN 978-952-03-3885-5. 14 s + liitteet. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-03-3885-5>

Mokhtarian, P.L. 2019. Subjective well-being and travel: retrospect and prospect. *Transportation* (2019) 46:493–513, <https://doi.org/10.1007/s11116-018-9935-y>

Mouratidis, K. 2025. Transport and quality of life: The car and its link to subjective well-being, health, and life domains. *Transport Policy* 168 (2025) 101–111. <https://doi.org/10.1016/j.tranpol.2025.04.014>

Newman, P. & Kenworthy, J. 2015. The End of Automobile Dependence: How Cities Are Moving Beyond Car-Based Planning, https://dx.doi.org/10.5822/978-1-61091-613-4_4

OECD 2023. Built Environment through a Well-being Lens, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/1b5bebf4-en>

Ramboll 2021. Gender and (Smart) Mobility Green paper, March 2021, 117 s. Saatavilla: [womenmobilize.org/wp-content/uploads/2021/07/Gender-and-mobility_report-komprimiert.pdf](https://www.womenmobilize.org/wp-content/uploads/2021/07/Gender-and-mobility_report-komprimiert.pdf), viitattu 16.6.2025

Salonen, M. & Toivonen, T. 2013. Modelling travel time in urban networks: comparable measures for private car and public transport. *Journal of Transport Geography* 31 (2013) 143–153. <http://dx.doi.org/10.1016/j.jtrangeo.2013.06.011>

Sjögren, J. & Tiikkaja, H. 2022. Liikkumismahdollisuudet Tampereen Hervannassa ja Kalevassa 2022. Yhteenvetoraportti kyselytutkimuksen päätuloksista. Tampereen yliopisto, Rakennetun ympäristön tiedekunta, Liikenteen tutkimuskeskus Verne. ISBN 978-952-03-2684-5. 12 s + liitteet. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-03-2684-5>

Tiikkaja, H. 2024. Henkilöauton käyttömahdollisuuden puutteen rooli liikumishaitan syntymisessä. Tampereen yliopiston väitöskirjat 1079. Rakennetun ympäristön tiedekunta, Tampereen yliopisto. 147 s +liitteet. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-03-3576-2>

Tilastokeskus 2016. Suomen virallinen tilasto (SVT): Kotitalouksien kulutus [verkkojulkaisu]. ISSN=1798-3533. 2016. Helsinki: Tilastokeskus saatavilla: http://www.stat.fi/til/ktutk/2016/ktutk_2016_2016-11-03_tie_001_fi.html , viitattu: 24.4.2025

Traficom 2021. Saatavilla: <https://tieto.traficom.fi/fi/tilastot/suomen-ja-alueiden-sisainen-valinen-seka-kansainvalinen-saavutettavuus> , viitattu 24.4.2025

Tähtinen, J., Laakkonen, E. & Broberg, M. 2020. Tilastollisen aineiston käsittelyn ja tulkinnan perusteita. Turun yliopiston kasvatustieteiden tiedekunnan julkaisuja C: 22, 2. uudistettu painos. Turun yliopiston kasvatustieteiden laitos. ISBN: 978-951-29-8090-1 (PRINT) 978-951-29-8091-8 (PDF), ISSN: 1237-764. 251 s. Saatavilla: <https://urn.fi/URN:ISBN:978-951-29-8091-8>

Uteng, T. P. 2021. Gender gaps in urban mobility and transport planning. *Advances in Transport Policy and Planning*, Volume 8, ISSN 2543-0009, <https://doi.org/10.1016/bs.atpp.2021.07.004>

Västfjäll, D., Friman, M., Gärling, T. & Kleiner, M. 2002. The measurement of core affect: a Swedish self-report measure derived from the affect circumplex. *Scand. J. Psychol.* 43, 19–31. <https://doi.org/10.1111/1467-9450.00265>

Watson, D., Clark, L. A., & Tellegen, A. 1988. Development and validation of brief measures of positive and negative affect: the PANAS scales. *Journal of personality and social psychology*, 54(6), 1063.

Willberg, E., Tenkanen, H., Miller, H.J., Pereira, R. H. M. & Toivonen, T. 2023. Measuring just accessibility within planetary boundaries. *Transport reviews 2024*, VOL. 44, NO. 1, 140–166, <https://doi.org/10.1080/01441647.2023.2240958>

Zhao, X., Ke, Y., Xiong, W. & Wu, P. 2020. Evaluation of sustainable transport research in 2000–2019. *Journal of Cleaner Production* 256 (2020) 120404. <https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2020.120404>

Liite 1. Tutkimuksen kyselylomake

Taustatiedot

1. Sukupuolenne

- nainen mies muu en halua vastata

2. Ikänne

- 18–29 vuotta 30–44 vuotta 45–64 vuotta
 65–74 vuotta yli 74 vuotta

3. Mikä seuraavista parhaiten kuvaa omaa tilannettanne?

- olen kokopäivätyössä
 olen osa-aikatyössä tai teen työtä satunnaisesti
 olen työtön, lomautettu tai sairauslomalla
 olen kotiäiti tai koti-isä
 olen opiskelija
 olen osa-aikaeläkkeellä tai eläkkeellä
 muu

4. Kuinka monta henkilöä talouteenne kuuluu yhteensä (te itse mukaan lukien)?

- 1 henkilö 2 henkilöä 3 henkilöä
 4 henkilöä enemmän kuin 4 henkilöä

5. Kuinka paljon ovat kotitaloutenne bruttotulot vuodessa (tulot ennen verojen vähentämistä)?

- alle 10 000 € 40 001–60 000 €
 10 000–20 000 € 60 001–80 000 €
 20 001–40 000 € yli 80 000 €

6. Mikä seuraavista kuvaa parhaiten asumismuotoanne?

- kerrostaloasunto rivi- tai paritaloasunto
 omakotitalo muu

7. Onko teillä henkilöauton ajamiseen oikeuttavaa ajokorttia?

- kyllä ei

8. Onko teillä käytössänne joukkoliikenteen matkakorttia?

- kyllä ei

9. Kuinka monta henkilöautoa taloudessanne on?

- ei yhtään 1 auto 2 autoa tai enemmän

10. Onko teillä mahdollisuus käyttää henkilöautoa matkoillanne?

- aina tai melkein aina toisinaan
 harvoin tai ei koskaan

11. Onko teillä mahdollisuus käyttää polkupyörää matkoillanne?

- aina tai melkein aina toisinaan
 harvoin tai ei koskaan

12. Onko teillä jokin liikumisrajoite, joka vaikuttaa matkojenne tekoon?

- kyllä ei

Liikkuminen

13. Kuinka monta matkaa teette yleensä tavallisena arkipäivänä?

- en tee yleensä yhtään matkaa 2–3 matkaa yli 5 matkaa
 1 matkan 4–5 matkaa

14. Kuinka paljon käytätte yhteensä aikaa matkoihinne tavallisena arkipäivänä? Laskekaa mukaan vain matkantekoon käytetty aika.

- 0–15 minuuttia 45–60 minuuttia 1,5–2 tuntia
 16–30 minuuttia 61–75 minuuttia yli 2 tuntia
 31–44 minuuttia 76–89 minuuttia

15. Saatteko te joskus kyydin toiselta henkilöltä tai onko teillä saattaja mukana matkoillanne?

- en noin kerran viikossa
 kerran kuussa tai harvemmin useamman kerran viikossa
 muutaman kerran kuussa päivittäin tai lähes päivittäin

16. Kyyditsettekö tai saatatteko perheenjäseniänne tai sukulaisiaanne (esim. lapsianne, puolisoanne tai vanhempianne)?

- en noin kerran viikossa
 kerran kuussa tai harvemmin useamman kerran viikossa
 muutaman kerran kuussa päivittäin tai lähes päivittäin

17. Kuinka paljon käytätte keskimäärin rahaa omaan liikkumiseenne kuukaudessa? Ottakaa huomioon joukkoliikenneliput, taksimatkat sekä autoilun ja pyöräilyn kaikki kustannukset.

- alle 50 euroa 50–150 euroa 151–250 euroa
 251–400 euroa 401–600 euroa yli 600 euroa

18. Miten suhtauduite joukkoliikenteellä liikkumiseen ennen ratikan valmistumista?

- matkustin joukkoliikenteellä mielelläni
 matkustin joukkoliikenteellä tarvittaessa, mutta valitsin mieluummin toisen kulkutavan
 matkustin joukkoliikenteellä vain pakon edessä
 en kyennyt matkustamaan joukkoliikenteellä esimerkiksi sairauden tai vamman vuoksi
 en matkustanut joukkoliikenteellä lainkaan

19. Miten suhtaudutte joukkoliikenteellä liikkumiseen nykyään?

- matkustan joukkoliikenteellä mielelläni
 matkustan joukkoliikenteellä tarvittaessa, mutta valitsin mieluummin toisen kulkutavan
 matkustan joukkoliikenteellä vain pakon edessä
 en kykene matkustamaan joukkoliikenteellä esimerkiksi sairauden tai vamman vuoksi
 en matkusta joukkoliikenteellä lainkaan

20. Pystytekö tai pystyisittekö tekemään oman hyvinvointinne kannalta tärkeät matkat ilman omaa autoa?

- kyllä en

21. Pystytekö tai pystyisittekö tekemään oman hyvinvointinne kannalta tärkeät matkat ilman joukkoliikennettä tai autoa?

- kyllä en

22. Kuinka usein teette matkoja seuraavilla kulkutavoilla oman asuinseutunne sisällä?

	Päivittäin tai lähes päivittäin	Viikoittain	Noin 1–3 kertaa kuussa	Harvemmin kuin kerran kuussa	En koskaan
Kävellen (koko matkan)	☐	☐	☐	☐	☐
Polkupyörällä	☐	☐	☐	☐	☐
Sähköpotkulaudalla	☐	☐	☐	☐	☐
Henkilöautolla kuljettajana	☐	☐	☐	☐	☐
Henkilöautolla matkustajana	☐	☐	☐	☐	☐
Bussilla	☐	☐	☐	☐	☐
Ratikalla	☐	☐	☐	☐	☐
Taksilla	☐	☐	☐	☐	☐

23. Mitä mieltä olette seuraavista väittämistä?

	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	En samaa enkä eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä
Pystyn tekemään kaikki hyvinvointini kannalta tärkeät matkat	☐	☐	☐	☐	☐
Hyvinvointini lisääntyisi, jos pystyisin tekemään enemmän matkoja	☐	☐	☐	☐	☐
Maksan kaikki omaan liikkumiseeni liittyvät kustannukset itse	☐	☐	☐	☐	☐
Maksan puolisoni, vanhempieni tai täysi-ikäisten lasteni liikkumiskustannuksia	☐	☐	☐	☐	☐
Minulla olisi tarvittaessa varaa ostaa säännöllisesti joukkoliikenteen kausilippu	☐	☐	☐	☐	☐
Voisin suositella tuttavilleni Tampereen sisäisen joukkoliikenteen käyttöä	☐	☐	☐	☐	☐
Teen usein etätöitä tai opiskelen etänä välttääkseni matkustamista	☐	☐	☐	☐	☐
Käyn usein saman matkan aikana useissa eri kohteissa välttääkseni ylimääräistä matkustamista	☐	☐	☐	☐	☐
Yhdistän usein polkupyörä- ja joukkoliikennematkoja toisiinsa	☐	☐	☐	☐	☐

24. Mitä mieltä olette seuraavista väittämistä koskien asuinseutunne sisäisiä matkojanne?

	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	En samaa enkä eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä
Suosin kävelyä <u>joukkoliikenteen sijasta</u> liikkumisen terveyshyödyn vuoksi	☐	☐	☐	☐	☐
Suosin pyöräilyä <u>joukkoliikenteen sijasta</u> liikkumisen terveyshyödyn vuoksi	☐	☐	☐	☐	☐
Suosin joukkoliikenteen käyttöä <u>autoilun sijasta</u> , koska autoilu on vaivalloisempaa	☐	☐	☐	☐	☐
Suosin joukkoliikenteen käyttöä <u>autoilun sijasta</u> säästäääkseni rahaa	☐	☐	☐	☐	☐
Suosin joukkoliikenteen käyttöä <u>autoilun sijasta</u> , koska se on ympäristöystävällisempi vaihtoehto	☐	☐	☐	☐	☐
Suosin kävelyä <u>autoilun sijasta</u> , koska autoilu on vaivalloisempaa	☐	☐	☐	☐	☐
Suosin kävelyä <u>autoilun sijasta</u> säästäääkseni rahaa	☐	☐	☐	☐	☐
Suosin kävelyä <u>autoilun sijasta</u> , koska se on ympäristöystävällisempi vaihtoehto	☐	☐	☐	☐	☐
Suosin pyöräilyä <u>autoilun sijasta</u> , koska autoilu on vaivalloisempaa	☐	☐	☐	☐	☐
Suosin pyöräilyä <u>autoilun sijasta</u> säästäääkseni rahaa	☐	☐	☐	☐	☐
Suosin pyöräilyä <u>autoilun sijasta</u> , koska se on ympäristöystävällisempi vaihtoehto	☐	☐	☐	☐	☐

Ratikan vaikutukset

25. Mitä mieltä olette seuraavista väittämistä liittyen Tampereen ratikan vaikutuksista liikkumiseen?

	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	En samaa enkä eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä
Ratikka on helpottanut matkojeni tekemistä	☐	☐	☐	☐	☐
Ratikan reitit sopivat matkoilleni hyvin	☐	☐	☐	☐	☐
Ratikan myötä uudistuneet bussireitit sopivat huomoini matkoilleni kuin reitit ennen ratikan valmistumista	☐	☐	☐	☐	☐
Matka-aikani joukkoliikenteellä on kasvanut ratikan myötä	☐	☐	☐	☐	☐
Ratikka on parantanut keskustan saavutettavuutta	☐	☐	☐	☐	☐
Ratikka on parantanut asuinalueen palveluiden saavutettavuutta	☐	☐	☐	☐	☐
Käyn mieluummin keskustassa ratikan valmistumisen jälkeen kuin ennen ratikkaa	☐	☐	☐	☐	☐
Ratikan myötä joukkoliikennejärjestelmä on nykyään monimutkainen Tampereella	☐	☐	☐	☐	☐
Löydän tiedot ratikan ja bussien reiteistä ja aikatauluista helposti	☐	☐	☐	☐	☐
Joukkoliikennematkoja on helpompi suunnitella ratikan myötä	☐	☐	☐	☐	☐
Joudun tekemään nykyään enemmän vaihtoja matkoillani joukkoliikenteellä kulkiessani kuin ennen ratikan valmistumista	☐	☐	☐	☐	☐
Vaihdot ratikasta bussiin tai toisinpäin ovat sujuvia ja helppoja	☐	☐	☐	☐	☐
Käyttäisin enemmän joukkoliikennettä, jos vaihdot ratikasta bussiin tai toisinpäin olisivat sujuvampia ja helpompia	☐	☐	☐	☐	☐
Ratikka kulkee riittävän tiheästi arkipäivillä	☐	☐	☐	☐	☐
Ratikka kulkee riittävän tiheästi iltaisin ja viikonloppuisin	☐	☐	☐	☐	☐
Ratikka kulkee täsmällisesti	☐	☐	☐	☐	☐
Käytän joukkoliikennettä enemmän ratikan valmistumisen myötä	☐	☐	☐	☐	☐
Matkustan mieluummin ratikalla kuin bussilla	☐	☐	☐	☐	☐
Ratikka on vaikeuttanut henkilöautoliikennettä kohtuuttomasti	☐	☐	☐	☐	☐
Valitsen nykyään useammin muun kulkutavan kuin joukkoliikenteen sellaisille matkoille, jotka ennen ratikkaa tein joukkoliikenteellä	☐	☐	☐	☐	☐
Teen matkoja vähemmän henkilöautolla nyt kuin ennen ratikkaa	☐	☐	☐	☐	☐
Olen harkinnut autosta luopumista, koska joukkoliikennejärjestelmä palvelee minua nykyään paremmin	☐	☐	☐	☐	☐
Pyöräilen vähemmän nyt kuin ennen ratikkaa	☐	☐	☐	☐	☐
Kävelen vähemmän nyt kuin ennen ratikkaa	☐	☐	☐	☐	☐
Ratikalla matkustaminen on helppoa	☐	☐	☐	☐	☐
Ratikan käyttäminen on esteetöntä	☐	☐	☐	☐	☐
Ratikka on viihtyisä kulkuväline	☐	☐	☐	☐	☐
Ratikka on puhdas ja siisti	☐	☐	☐	☐	☐
Ratikalla matkustaminen on turvallista	☐	☐	☐	☐	☐
Matkan maksaminen ratikassa on helppoa	☐	☐	☐	☐	☐
Ratikan kyydissä on laadukas opastejärjestelmä	☐	☐	☐	☐	☐
Ratikka ei ole yleensä liian ruuhkainen	☐	☐	☐	☐	☐
Ratikan sisätilat kalusteineen ovat toimiva kokonaisuus	☐	☐	☐	☐	☐
Ratikan kyyti on tasaista	☐	☐	☐	☐	☐
Ratikalla matkustaminen on mukavampaa kuin bussilla	☐	☐	☐	☐	☐
Ratikalla matkustaminen on esteettömämpää kuin bussilla	☐	☐	☐	☐	☐
Ratikalla matkustaminen on turvallisempaa kuin bussilla	☐	☐	☐	☐	☐

26. Mitä mieltä olette seuraavista väittämistä liittyen Tampereen ratikan häiriöihin, tiedotukseen ja asiakaspalveluun?

	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	En samaa enkä eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä
Olen kohdannut ratikan häiriötilanteen, joka merkittävästi haittasi matkaani	☐	☐	☐	☐	☐
Olen kohdannut ratikan häiriötilanteen, jonka vuoksi en pystynyt tekemään matkaani loppuun kohtuullisessa ajassa joukkoliikenteellä	☐	☐	☐	☐	☐
Olen ratikan häiriötilanteen vuoksi tehnyt matkan henkilöautolla ratikan sijasta	☐	☐	☐	☐	☐
Olen ratikan häiriötilanteen vuoksi tehnyt matkan pyörällä tai kävellen ratikan sijasta	☐	☐	☐	☐	☐
Ratikkapalvelussa on häiriötilanteita kohtuuttoman usein	☐	☐	☐	☐	☐
Ratikan käyttö on helppoa uusille käyttäjille	☐	☐	☐	☐	☐
Ratikan liikenneturvallisuuksia tiedottaminen on puutteellista	☐	☐	☐	☐	☐
Ratikan tulevista muutoksista on tiedotettu selkeästi ja riittävän ajoissa	☐	☐	☐	☐	☐
Ratikan häiriö- ja poikkeustilanteista on tiedotettu selkeästi ja riittävän nopeasti	☐	☐	☐	☐	☐
Ratikassa ja ratikkapysäkeillä näkyvät liikennetiedotteet ovat olleet minulle hyödyllisiä	☐	☐	☐	☐	☐
Joukkoliikenteen asiakaspalvelu on Tampereella laadukasta	☐	☐	☐	☐	☐
Luotan ratikkakuljettajien taitoihin liikenteessä	☐	☐	☐	☐	☐

27. Mitä mieltä olette seuraavista väittämistä liittyen Tampereen ratikan vaikutuksista ympäristöön ja hyvinvointiin?

	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	En samaa enkä eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä
Ratikan rakentaminen tuhosi minulle tärkeitä reittejä, viheralueita tai elinympäristöjä	☐	☐	☐	☐	☐
Arvostan ratikan ympäristöystävällisyyttä	☐	☐	☐	☐	☐
Ratikka on parantanut joukkoliikenteen hinta-laatusuhdetta	☐	☐	☐	☐	☐
Ratikka parantaa Tampereen imagoa	☐	☐	☐	☐	☐
Ratikan ulkonäkö sopii Tampereen kaupunkikuvaan	☐	☐	☐	☐	☐
Ratikka on lisännyt turvallisuuden tunnetta elinympäristössäni	☐	☐	☐	☐	☐
Ratikka on vähentänyt henkilöautojen pysäköintipaikkoja kohtuuttomasti	☐	☐	☐	☐	☐
Olen tyytyväinen, että asun lähellä ratikkareittiä	☐	☐	☐	☐	☐
Ratikka on parantanut hyvinvointiani	☐	☐	☐	☐	☐
Ratikan rakentaminen oli mielestäni hyvä ratkaisu	☐	☐	☐	☐	☐
Kannatan uusien ratikkareittien rakentamista	☐	☐	☐	☐	☐
Olen joutunut vaaratilanteeseen liikennöivän ratikan kanssa jalankulkijana tai pyöräilijänä	☐	☐	☐	☐	☐
Olen joutunut vaaratilanteeseen liikennöivän ratikan kanssa autoilijana	☐	☐	☐	☐	☐

28. Mitä mieltä olette seuraavista väittämistä liittyen Tampereen joukkoliikennepysäkkeihin?

	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	En samaa enkä eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä
Kävelymatka kodistani ratikkapysäkeille on riittävän lyhyt	☐	☐	☐	☐	☐
Ratikkapysäkkejä on riittävän tiheästi	☐	☐	☐	☐	☐
Kulkuyhteyteni kodin ja lähimpien joukkoliikennepysäkkien välillä ovat parantuneet ratikan myötä	☐	☐	☐	☐	☐
Kulkuyhteyteni kodin ja lähimpien joukkoliikennepysäkkien välillä ovat turvallisemmat nyt kuin ennen ratikkaa	☐	☐	☐	☐	☐
Kulkuyhteyteni käyttämieni palveluiden ja joukkoliikennepysäkkien välillä ovat parantuneet ratikan myötä	☐	☐	☐	☐	☐
Kulkuyhteyteni käyttämieni palveluiden ja joukkoliikennepysäkkien välillä ovat turvallisemmat nyt kuin ennen ratikkaa	☐	☐	☐	☐	☐

	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	En samaa enkä eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä
Ratikkapysäkit ovat puhtaita ja siistejä	☐	☐	☐	☐	☐
Ratikkapysäkeillä on laadukkaat opasteet	☐	☐	☐	☐	☐
Ratikkapysäkit kalusteineen ovat toimivia kokonaisuuksia	☐	☐	☐	☐	☐
Ratikkapysäkkien läheisyydessä on riittävän hyvät pyöräpysäköintimahdollisuudet	☐	☐	☐	☐	☐
Pyöräpysäköintimahdollisuudet ovat parantuneet ratikan rakentamisen myötä	☐	☐	☐	☐	☐
Ratikkapysäkit ovat mukavampia kuin bussipysäkit	☐	☐	☐	☐	☐
Ratikkapysäkit ovat esteettömämpiä kuin bussipysäkit	☐	☐	☐	☐	☐
Ratikkapysäkit ovat turvallisempia kuin bussipysäkit	☐	☐	☐	☐	☐
Ratikkapysäkit sopivat ympäristöön paremmin kuin aiemmat bussipysäkit	☐	☐	☐	☐	☐

Liikkumisen esteet ja liikkumismahdollisuuksien parantaminen

29. Koetteko seuraavat tekijät esteiksi hyvinvointinne kannalta tärkeiden matkojen tekemiselle?

	En koe esteeksi	Koen pieneksi esteeksi	Koen kohtalaiseksi esteeksi	Koen merkittäväksi esteeksi
Liikkumisen hinta	☐	☐	☐	☐
Määränpäät sijaitsevat kaukana kotoani	☐	☐	☐	☐
Matkaan kuluva aika	☐	☐	☐	☐
Matkan esteettömyys	☐	☐	☐	☐
Sairaus, vamma tai liikuntaeste	☐	☐	☐	☐
Puutteelliset joukkoliikenneyhteydet	☐	☐	☐	☐
Tiedon saaminen joukkoliikenteen aikatauluista ja reiteistä	☐	☐	☐	☐
Taksin tilaamisen vaikeus	☐	☐	☐	☐
Taksin saatavuus ja varmuus taksin saamisesta	☐	☐	☐	☐
Autottomuus (vain autottomat)	☐	☐	☐	☐
Ajokorttittomuus (vain ajokortittomat)	☐	☐	☐	☐
Liikkumisen turvattomuus	☐	☐	☐	☐
Puutteelliset auton pysäköintimahdollisuudet	☐	☐	☐	☐
Jalankulku- tai pyörävyörien vähäisyys tai kunnossapidon puutteet	☐	☐	☐	☐
Puutteelliset pyörän säilytys- ja pysäköintimahdollisuudet	☐	☐	☐	☐

30. Hankaloittavatko edellä esitetyt liikkumisen esteet seuraavia asioita?

	Eivät hankaloita lainkaan	Hankaloittavat vähän	Hankaloittavat paljon	En osaa sanoa/ei sovi tilanteeseeni
Työpaikan vastaanottaminen	☐	☐	☐	☐
Työssäkäynti tai kulkeminen opiskelupaikkaan	☐	☐	☐	☐
Lapsen hoitopaikkaan vieminen ja hakeminen hoidosta	☐	☐	☐	☐
Ruokakaupassa käyminen	☐	☐	☐	☐
Muissa kaupoissa käyminen	☐	☐	☐	☐
Postin palveluiden käyttäminen	☐	☐	☐	☐
Apteekissa käyminen	☐	☐	☐	☐
Terveysasemalla tai neuvolassa käyminen	☐	☐	☐	☐
Vierailut ystäväille ja sukulaisten luona	☐	☐	☐	☐
Osallistuminen kiinnostaviin harrastuksiin	☐	☐	☐	☐
Elokuissa, teatterissa, museoissa tai konserteissa käyminen	☐	☐	☐	☐
Mökillä tai luontokohteissa käyminen	☐	☐	☐	☐

31. Helpottaisivatko seuraavat muutokset liikkumistanne hyvinvoinnin kannalta tärkeisiin kohteisiin?

	Ei helpottaisi	Helpottaisi vähän	Helpottaisi paljon
Edullisemmat joukkoliikenteen hinnat	☐	☐	☐
Tiheämpi joukkoliikenteen vuoroväli	☐	☐	☐
Täsmällisempi joukkoliikenteen aikataulu	☐	☐	☐
Kattavampi joukkoliikennelinjasto	☐	☐	☐
Vähäisempi vaihtojen tarve joukkoliikenteessä	☐	☐	☐
Parannukset joukkoliikenteen pysäkeissä	☐	☐	☐
Parannukset joukkoliikennevälineissä ja niiden sisätiloissa	☐	☐	☐
Parannukset joukkoliikenteen tiedotuksessa ja asiakaspalvelussa	☐	☐	☐
Edullisemmat taksimatkat	☐	☐	☐
Taksin tilaamisen ja saatavuuden helpottuminen	☐	☐	☐
Autoilun kustannusten pieneneminen	☐	☐	☐
Auton pysäköintimahdollisuuksien lisääminen	☐	☐	☐
Ruuhkien väheneminen	☐	☐	☐
Paremmat jalankulku- ja pyörävyylät	☐	☐	☐
Suojateiden lisääminen	☐	☐	☐
Polkupyörän pysäköintimahdollisuuksien parantaminen	☐	☐	☐

Oman hyvinvoinnin arvioiminen

32. Mitä mieltä olette seuraavista väittämistä?

	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	En samaa enkä eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä
Pystyn kulkemaan <u>kohtuullisessa ajassa</u> hyvinvointini kannalta tärkeisiin kohteisiin	☐	☐	☐	☐	☐
Pystyn kulkemaan <u>kohtuullisella vaivalla</u> hyvinvointini kannalta tärkeisiin kohteisiin	☐	☐	☐	☐	☐
Pystyn kulkemaan <u>kohtuullisilla kustannuksilla</u> hyvinvointini kannalta tärkeisiin kohteisiin	☐	☐	☐	☐	☐
Pystyn kulkemaan <u>turvallisesti ja terveyttäni vaarantamatta</u> hyvinvointini kannalta tärkeisiin kohteisiin	☐	☐	☐	☐	☐
Koen, että minun on turvallista liikkua asuinympäristössäni päivisin	☐	☐	☐	☐	☐
Koen, että minun on turvallista liikkua asuinympäristössäni iltaisin ja öisin	☐	☐	☐	☐	☐
Koen, että ilmanlaatu on huono ajoneuvoliikenteen päästöjen vuoksi omassa asuinympäristössäni	☐	☐	☐	☐	☐
Koen liikenteen aiheuttaman melun häiritseväni omassa asuinympäristössäni	☐	☐	☐	☐	☐

33. Kuinka tyytyväinen olette seuraaviin asioihin asteikolla 0–10?

Kuinka tyytyväinen olet...	En lainkaan tyytyväinen									Täysin tyytyväinen	
	0	1	2	3	4	5	6	7	8		9
...elämäsi kokonaisuudessaan?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
...elämänlaatuusi?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
...terveyteesi?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
...saavutuksiasi elämässäsi?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
...ihmissuhteisiisi?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
...turvallisuudentunteeseesi?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
...yhteisöllisyydentunteeseesi?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
...tulevaisuutesi turvallisuuteen?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

KIITOS VASTAUKSESTANNE!